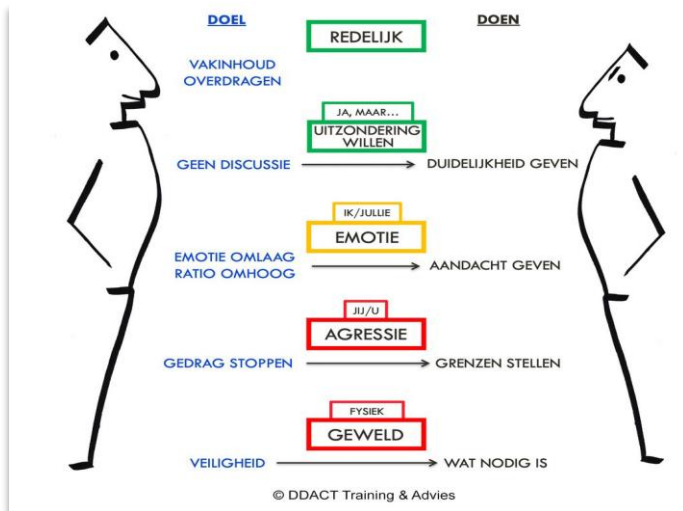

Gewenst gedrag in de klas (stappenplan)

Op OBS de Twa Fischen geven we ons pedagogisch handelen vorm volgens de onderstaande uitgangspunten:

Niveau 1

In de basis richt het handelen van de leerkracht zich op **verbinden**.

De leerkracht:

- spreekt positieve verwachtingen uit;
- structureert omgeving, tijd en activiteit;
- stelt vragen in plaats van dat zij het vertelt;
- hanteert een positieve benadering (4 bekrachtigen staat tot 1 begrenzing);
- heeft een rustig stemgebruik en een stevige houding;
- is consequent en voorspelbaar;
- betreft de groep en bespreekt (waar nodig) situaties met de groep;
- benoemt gevoelens en neemt deze serieus;
- zorgt voor momenten van samenwerken;
- luistert, vat samen en vraagt door.

Op het moment dat een leerling op redelijke wijze iets wil dat niet mogelijk is of dat de leerkracht iets wil dat de leerling niet wil, is er sprake van **“ja, maar...”-gedrag**.

Niveau 1:

Er zijn twee opties:

1. tegemoet komen aan de wensen van de leerling;
2. standvastig zijn: geef een duidelijke boodschap met behoud van relatie. Discussie leidt tot verhoogde spanning en irritatie.

Belangrijk:

een leerling mag iets anders willen, mag daarvoor opkomen en een uitzondering vragen.

Niveau 2

De leerkracht zet onderstaand handelen in als het nodig is om gedrag van een leerling **om te buigen**.

De leerkracht:

- formuleert wat zij wél wilt in plaats van wat niet;
- benoemt de sterke punten (van een leerling of van een situatie);
- zoekt en benoemt mogelijke onderliggende behoeften;
- bespreekt wanneer iets eerder ook al een keer lukte en gaat na hoe dat kwam: vergrootglas op succes!
- oefent gedragsverwachtingen;
- bepaalt of gedrag grensoverschrijdend is of emotioneel;
- spreekt consequenties af.

De leerling is minder redelijk en kan minder goed luisteren op het moment dat de leerling boos, angstig of verdrietig is. De leerling is dan gericht op zichzelf ("Ik kan ook niets") of op de (school)organisatie ("het is hier ook altijd hetzelfde!").

Niveau 2:

De leerkracht brengt de emotie van de leerling omlaag, zodat je daarna verder kunt in redelijkheid.

1. Benoem de emotie oprecht, herhaal en vat samen;
2. Laat een stilte vallen na de aandacht;
3. Bied een time-in (time-out in de klas);
4. Begrens de ruimte die de emotie inneemt.

Belangrijk: een leerling mág zijn emoties uiten.

Niveau 3

De leerkracht handelt als volgt bij het **ontmoedigen van ongewenst gedrag** van een leerling.

De leerkracht:

- past logische en afgesproken consequenties toe;
- onderwijst gedragsverwachtingen (opnieuw);
- corrigeert door een keuze te geven: twee keer waarschuwen en een keuze geven;
- past een time-out toe (binnen de klas en buiten de klas);
- informeert ouders;
- vergroot de kans op herstel door een gezamenlijk concreet plan van aanpak (herstelplan).

De leerling richt zich op een individu (persoonsgericht): uitschelden, beledigen, kleineren, beschuldigen, discrimineren, dwingen, commanderen, intimideren, bedreigen, buitensluiten. Dit gedrag kan in de schoolse of digitale context plaatsvinden.

Niveau 3:

1. De leerkracht benoemt het gedrag, het effect op het individu en benoemt de grens ("dit gedrag stopt nu!").
2. De leerkracht benoemt het gedrag, het effect op het individu en benoemt de grens en geeft een keuze ("dit gedrag stopt nu en anders...!").
3. De leerling krijgt een **time-in** of **time-out** (afgesproken plek) gedurende vijf tot vijftien minuten en maakt passend werk (tafel in de klas).

De leerling gaat vervolgens weer terug naar de eigen plek. Herhaalt het ongewenste gedrag zich, dan volgt stap 4.

4. De leerling gaat naar een **time-out** in een andere groep gedurende vijftien tot dertig minuten (bij voorkeur twee groepen lager met uitzondering van de kleuters. Zij gaan naar de parallelklas).

De leerkracht haalt de leerling op en neemt deze vervolgens weer mee naar de eigen groep. De leerling vertelt thuis zelf wat er gebeurd is en vult thuis een herstelformulier in om de volgende schooldag te bespreken (dit geldt niet voor kleuters). De leerkracht checkt dit de volgende dag telefonisch bij de ouder.

5. De leerkracht begeleidt de leerling voor een **time-out bij de intern begeleider** gedurende vijftien tot dertig minuten. Indien deze niet aanwezig of bezet is, gaat de leerling naar de **schoolleider**. De leerkracht kan, in het geval de leerling niet meewerkt, ervoor kiezen om de leerling uit de klas op te laten halen door de **schoolleider**.

Ouders worden op dezelfde dag bij voorkeur telefonisch of per mail ingelicht en er wordt een aantekening in ParnasSys gemaakt (logboek). De leerling vult thuis een herstelformulier in om de volgende schooldag te bespreken (dit geldt niet voor kleuters). De leerkracht bespreekt het formulier de volgende dag met de leerling en de ouder.

Niveau 4

De leerkracht handelt als volgt wanneer de **veiligheid in het geding** is door het gedrag van een leerling.

De leerkracht:

- zorgt voor fysieke veiligheid van zichzelf, de leerling en andere leerlingen;
- blijft rustig en communiceert kort en duidelijk;
- probeert fysiek contact zoveel mogelijk te vermijden.

De leerling richt zich fysiek op een individu: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, stelen of beschadigen van andermans spullen.

Niveau 4:

Als het gedrag incidenteel is, zet je de laatste stap van niveau 3.

1. Indien het gedrag voor de tweede keer binnen vier schoolweken plaatsvindt, dan volgen onderstaande stappen: de leerling wordt één dag in een andere groep geplaatst (bij voorkeur twee groepen lager met uitzondering van de kleuters. Zij gaan naar de parallelklas).

*De leerling wordt in de **time-out bij de intern begeleider of schoolleider** geplaatst. De intern begeleider of schoolleider neemt contact op met de ouder om na schooltijd in gesprek te gaan met leerkracht en intern begeleider/schoolleider en eventueel de leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over het gewenste gedrag en dit wordt vastgelegd in ParnasSys. Met de ouder en de leerling wordt een vervolgspraak met de leerkracht gemaakt die binnen een week zal plaatsvinden.*

*N.B. De **schoolleider** zorgt ervoor dat de leerkracht bij wie de leerling tijdelijk wordt geplaatst, van te voren op de hoogte wordt gebracht.*

2. Indien het gedrag voor de derde keer binnen vier weken plaatsvindt, wordt de leerling drie dagen in een andere groep geplaatst (bij voorkeur twee groepen lager

met uitzondering van de kleuters. Zij gaan naar de parallelklas). Dit wordt ook wel een interne schorsing genoemd.

*De leerling wordt in de **time-out bij de intern begeleider of schoolleider** geplaatst. De intern begeleider of schoolleider neemt contact op met de ouder om na schooltijd in gesprek te gaan met leerkracht en intern begeleider/schoolleider en eventueel de leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over het gewenste gedrag en dit wordt vastgelegd in ParnasSys. Met de ouder en de leerling wordt een vervolgafpraak met de **leerkracht en intern begeleider** gemaakt die binnen een week zal plaatsvinden. N.B. De **schoolleider** zorgt ervoor dat de leerkracht bij wie de leerling tijdelijk wordt geplaatst, van te voren op de hoogte wordt gebracht.*

3. Indien het gedrag voor de vierde keer binnen vier weken plaatsvindt, wordt de leerling geschorst voor drie tot maximaal vijf dagen. Dit is een externe schorsing. *De **schoolleider** overlegt met de leerplichtambtenaar en het bestuur over de aanleiding, duur en doel van de schorsing. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over het gewenste gedrag en dit wordt vastgelegd in ParnasSys. Met de ouder en de leerling wordt een vervolgafpraak met de **intern begeleider en schoolleider** gemaakt die binnen een week zal plaatsvinden.*

4. De leerling wordt definitief geschorst (verwijdering). *De **schoolleider** overlegt met de leerplichtambtenaar en het bestuur over de aanleiding en doel van de definitieve schorsing en de wettelijke zorgplicht rondom verwijdering.*